

Paikallisen turvallisuustyön keskeinen rooli arjen turvallisuuden edistämisessä

Kuntien hyvinvointiseminaari 12.5.2020

Ari Evwaraye, SM

Suomi maailman kärjessä

- Suomi on maailman vakain valtio
(The Fund for Peace, Fragile States Index 2019)
- Suomi on maailman onnellisin maa
(World Happiness Report 2019)
- Suomessa on maailman vähiten järjestäytyntä rikollisuutta
(The Global Competitiveness Report 2018: Organized crime)
- Suomalaiset kokevat norjalaisten ja islantilaisten ohella toiseksi vähiten turvattomuutta maailmassa
(Law and Order Index 2018)
- Suomi on inhimillisen hyvinvoinnin vertailussa maailman paras maa
(Sustainable Society Index 2016)
- Suomi on maailman kolmanneksi hyvinvoivin maa
(The Legatum Prosperity Index 2018)

Turvallisuus luo pohjan hyvinvoinnille

Sisäinen turvallisuus:

Ne yhteiskunnan ominaisuudet, joiden johdosta väestö voi nauttia oikeusjärjestelmän takaamista oikeuksista ja vapauksista ilman rikollisuudesta, häiriöistä, onnettomuuksista tai suomalaisen yhteiskunnan tai kansainvälistyvän maailman ilmiöistä ja muutoksista johtuvaa pelkoa ja turvattomuutta.

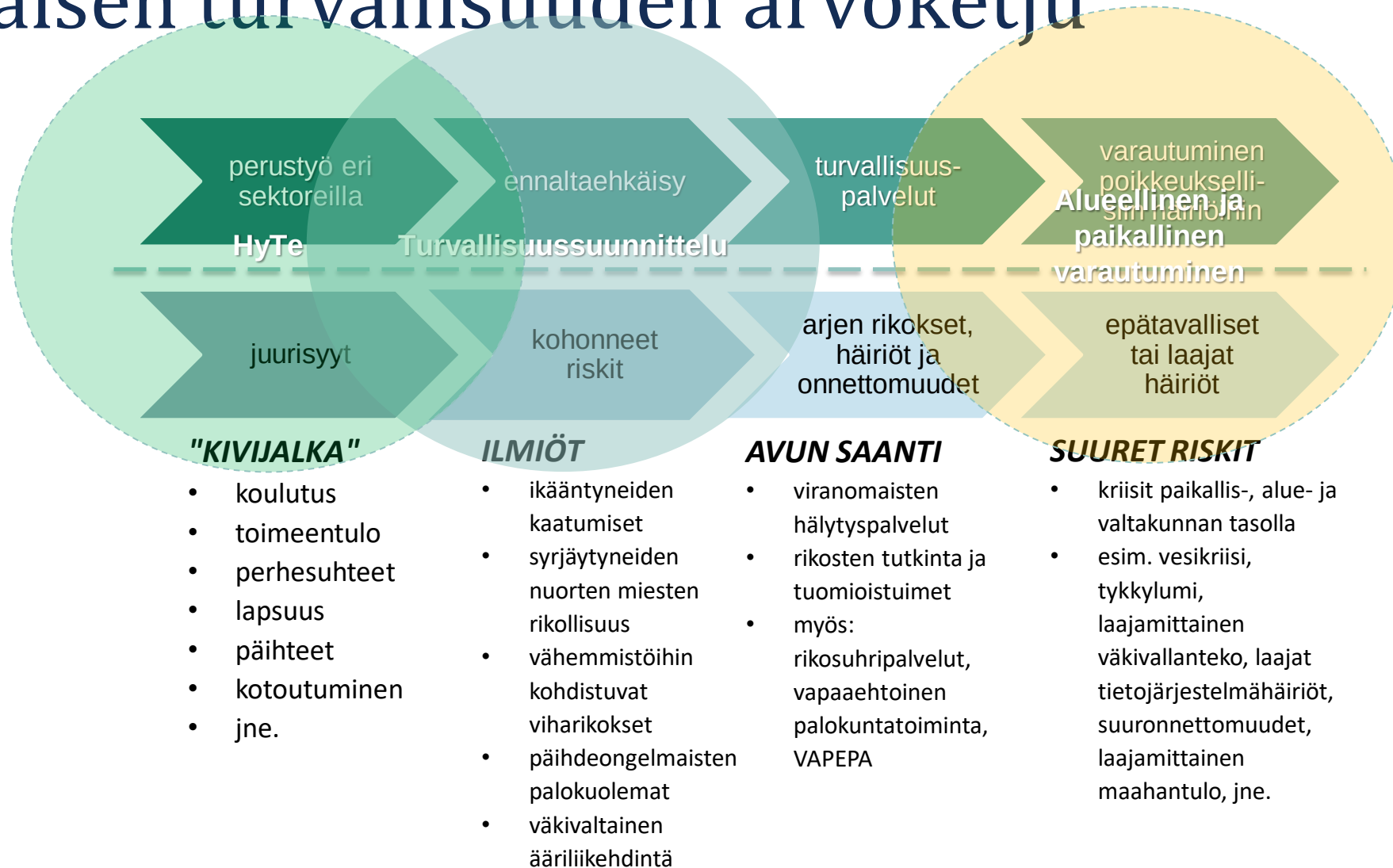

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

(VNP sisäisen turvallisuuden strategiasta 5.10.2017)

Sisäisen turvallisuuden arvoketju

- koulutus
- toimeentulo
- perhesuhteet
- lapsuus
- päihteet
- kotoutuminen
- jne.

- ikääntyneiden kaatumiset
- syrjäytyneiden nuorten miesten rikollisuus
- vähemmistöihin kohdistuvat viharikokset
- päihdeongelmaisten palokuolemat
- väkivaltainen ääriliikhdintä

- viranomaisten hälytyspalvelut
- rikosten tutkinta ja tuomioistuimet
- myös: rikosuhripalvelut, vapaaehtoinen palokuntatoiminta, VAPEPA

- kriisit paikallis-, alue- ja valtakunnan tasolla
- esim. vesikriisi, tykkylumi, laajamittainen väkivallanteko, laajat tietojärjestelmähäiriöt, suuronnettomuudet, laajamittainen maahantulo, jne.

Turvallisuus - kaikki tapahtuu kunnissa

- turvallisuushäiriöt ja poikkeamat *tapahtuvat, näkyvät ja vaikuttavat* ennen kaikkea paikallisesti
 - väkivalta, vesikriisit, tietoliikennehäiriöt, omaisuus- ja viharikokset, jne. – myös esim. pandemian vaikutukset
 - inhimillinen "hintaa" sekä rahallinen hinta
- turvallisuus yhdistetään usein paikkakuntaan – turvallisuus osana kunnan mainetta
 - ennen kaikkea kielteiset mielikuvat
 - yksilön ja yhteisöjen suhde viranomaisiin = usein heidän suhde *paikallisiin* viranomaisiin ja julkisyhteisöihin

Arjen turvallisuuden osa-alueet

TURVALLISUUDEN TUNNE	RIKOLLISUUS
TAPATURMAT JA ONNETTOMUUDET	YHTEISKUNTARAUHA JA VAKAUS

Miten hyvinvointi ja turvallisuus nivoutuvat?

Turvallisuuden tunne

- tutkimusten mukaan mitattavissa oleva turvallisuus (rikollisuus, onnettomuudet ja tapaturmat) vaikuttaa turvallisuuden tunteeseen paljon vähemmän kuin ajatellaan
 - vaikuttavimpia tekijöitä yksilötasolla: lähiympäristö ja tukiverkko, taloudellinen tilanne, osallisuus, luottamus yhteiskuntaan ja viranomaisiin, lasten kasvuympäristö
- turvallisuuden tunnetta edistetään enemmän "hyvinvointitoimenpiteillä" kuin "turvallisuustoimenpiteillä"

Rikollisuus

- alle 5 % väestöstä tekee yli 50 % rikoksista
 - rikoksentekijöiden "kovan ytimen" tunnusomaisia piirteitä: nuori ikä, mies/poika, päihde- ja mielenterveysongelmat, koulupudokkuus ja heikko sosioekonominen asema
- tietyn väestönosan hyvinvointiin liittyvät kysymykset aivan keskeisiä rikollisuudessa
- huonoimmin voivan väestönosan merkitys meidän kaikkien turvallisuudelle on suuri

Miten hyvinvointi ja turvallisuus nivoutuvat?

Tapaturmat ja onnettomuudet

- myös tapaturmat ja onnettomuudet kasautuvat
 - kaatumiset ⇔ ikääntyneiden toimintakyky
 - työikäisten onnettomuudet ⇔ alkoholin käyttö
 - lasten tapaturmat ja onnettomuudet ⇔ turvalliset perheet ja kasvuympäristö

Yhteiskuntarauha ja vakaus

- Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tilanne Suomessa on ollut viime vuosina ja on edelleen hyvä.
 - poliisitehtäviä järjestyshäiriöihin ja päihteisiin liittyen on aiempaa vähemmän
- Kyselyissä 60 % väestöstä on sitä mieltä, että ihmisten eriarvoistuminen on keskeinen turvattomuustekijä Suomessa.

→ arjen turvallisuuden ja väestön hyvinvoinnin suhde on vahva ja moniulotteinen

www.menti.com koodi 84 82 23

- Tulisiko kunnan turvallisuussuunnitelma laatia osaksi hyvinvointisuunnitelmaa
 - Kyllä
 - Ei

<https://www.mentimeter.com/s/f10cb754863fe6dc46692bf207557aa1/27595a2953c0>

Miten yhdistetään käytännön työssä?

- Turvallisuussuunnittelu on pitkäjänteinen, järjestelmällinen, ja koordinoitu prosessi paikallis- tai aluetason turvallisuuskysymysten ratkaisemiseksi eri toimijoiden yhteistyönä
 - paikallista ja alueellista turvallisuussuunnittelua tehty vuodesta 1999
 - termi kattaa suunnittelun lisäksi varsinaisen, suunnitteluun perustuvan konkreettisen toiminnan
 - ennen kaikkea turvallisuusongelmien ennalta ehkäisyä
 - määräaikaisten, tavoitteellisten suunnitelmien
 - mukana kunta, turvallisuusviranomaiset, järjestöt, elinkeinoelämä, alueen asukkaat
 - käytännöt kuitenkin vaihtelevat voimakkaasti – suuressa osassa kuntia ei suunnitelmaa ollenkaan tai suunnitelma vanhentunut

Turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset

- Ensimmäiset linjaukset julkaistiin 18.1.2019
 - valmisteltiin poikkihallinnollisesti (SM, STM, OM, Kuntaliitto)
- Ei kuntia oikeudellisesti sitovaa
 - informaatio-ohjausta ja tukea turvallisuussuunnittelutoiminnalle
 - kertoo myös kunnille, mihin poikkihallinnollisiin toimintamalleihin ja –tapoihin valtion viranomaiset ovat sitoutuneet
 - lisää ennakoitavuutta ja helpottaa suunnittelua
- Rakenne: *Yleinen osio* ja *toimenpidekortit*
 - yleisessä osiossa periaatteisiin, organisointiin ja menettelytapoihin liittyviä seikkoja
 - toimenpidekortteissa konkreettisia kokonaisuuksia, jotka ovat ajankohtaisia kaikkialla Suomessa ja joihin toivotaan paneuduttavan koko maassa

Lisätietoa sisäisestä turvallisuudesta ja turvallisuussuunnittelusta

TUOVI SISÄISEN TURVALLISUUDEN PORTAALI

ETUSIVU

MATERIAALIT

STRATEGIA

SISÄISEN TURVALLISUUDEN TILA

TURVALLISUUSSUUNNITTELU

INNOVOINTI

AJANKOHTAISTA

A person wearing a brown hat and a yellow shawl is seen from behind, looking out over a calm lake with trees in the background.

#kehitys #turvallinen #Suomi

Tälle sivustolle rakennetaan sisäisen turvallisuuden yhteistyötila. Täällä voit keskustella, kysyä, työstää yhdessä projekteja ja materiaaleja sekä lukea uutisia sisäisen turvallisuuden asiantuntijoille ja verkostoille.

www.sisainenturvallisuus.fi/turvallisuussuunnittelu

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Uusia avauksia ja ajankohtaisia asioita

- yhteinen tietopohja ja lähestymistapa – Kuntaliiton ja STM:n johtama paikallisen turvallisuustyön painopistehanke
- turvallisuussuunnitelmat osaksi hyvinvointisuunnittelua?
- alueellinen yhteistyö – Lapissa valmistumassa maakunnallinen turvallisuus- ja hyvinvointisuunnitelma
- Maailman paras turvallisuuden tunne – sisäministeriön innovaatiohaaste

KIITOS

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

ari.evwaraye@intermin.fi
p. 0295 488 373